

Польща

Відновлення державної незалежності Польщі

- До першої світової війни польські землі входили до складу Німеччини, Австро-Угорщини й Росії. У роки війни російська частина Польщі була окупована австро-німецькими військами. Окупаційні уряди обіцяли Польщі незалежність, а Російська імперія офіційно оголосила її своєю автономією.

Землі Польщі станом на 1914 р.

- Польща відновила свою незалежність після Жовтневого перевороту 1917 р. 7 листопада 1918 року в Любліні було проголошу Польсько народну республіку, а вже 11 листопада Регентська влада передала Ю. Пілсудському владу над Польщею.
- Держави Антанти підтримали її, оскільки вбачали в Польщі своєрідний бар'єр проти поширення більшовизму в Європі.

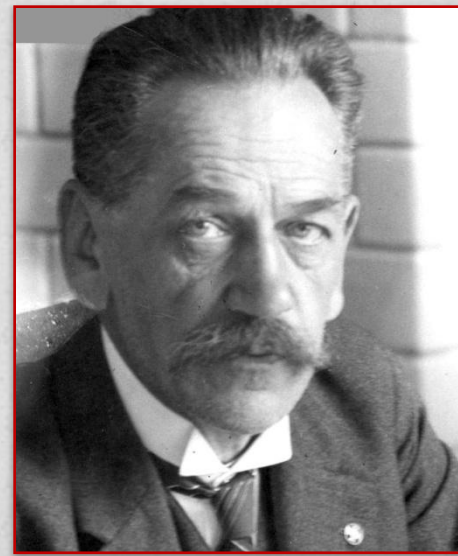
*Землі Польщі по закінченню
Першої Світової війни (1923р.)*

- Головою першого уряду незалежної Польщі став член Польської соціалістичної партії (ПСП) Е. Морачевський. 26 січня 1919 р. на території колишнього Королівства Польського й Західної Галичини пройшли вибори до Установчого сейму.

Члени Польської соціалістичної партії

Енджей Морачевский

Переворот 1926 року

- 17 березня 1921 р. у Польщі була прийнята конституція, у відповідності з якою законодавча влада належала сейму і сенату.

Підписання конституції

- У грудні 1923 р. до влади прийшов уряд націонал-демократа Владислава Грабського. Він здійснив ряд заходів з метою стабілізації національної валюти, створив умови для капіталовкладень іноземних підприємців у польську економіку.

Владислав Грабський

Юзеф Пілсудський

- Починаючи з 11 листопада 1918 року і до 1922 року Пілсудській Виступає як Тимчасовий начальник держави.

- Відмова Німеччини у 1925 р. від закупівлі польського вугілля ускладнила економічне і міжнародне становище Польщі. Між двома державами розпочалася «митна війна».
- Внутрішньополітична нестабільність сприяла зміцненню авторитету Ю. Пілсудського, який виступав за створення робітничо-селянського уряду, передачу землі селянам, за участь робітників у керівництві виробництвом.
- Водночас він відстоював необхідність «сильної влади», чим здобув авторитет серед офіцерів і солдатів.

- 12 травня 1926 р. пілсудчики взяли під контроль Варшаву, здійснили державний переворот і встановили в країні «санаційний» режим, який надавав диктаторські повноваження Ю. Пілсудському і сприяв зміцненню позицій правлячих кіл та стабілізації економіки.
- З відходом Ю. Пілсудського закінчилася Ціла епоха для Польщі.

Юзеф Пілсудський і Симон Петлюра

Польсько-більшовицька війна 1920-1921 рр.

- За короткий час лідер польської держави Ю. Пілсудський за допомогою Антанти зумів створити сильну армію, яка здобула перемогу над Українською Галицькою армією.
- Не маючи іншого виходу, Голова української Директорії С.Петлюра у квітні 1920р. підписав з поляками Варшавський договір.

*Юзеф Пілсудський і
Симон Петлюра в
Києві, 1920 р.*

- Після цього об'єднана польсько-українська армія, швидко здолавши опір червоних військ, у травні 1920 р. здобула Київ.
- Червона армія відступила з території Галичини.
- У жовтні 1920 р. між Польщею і радянською Росією було підписано перемир'я, а 18 березня 1921 р. у Ризі між цими державами був укладений мир.
- За Польщею залишилася Західна Україна та Західна Білорусія.
- Радянська влада остаточно встановилася на всій Правобережній Україні.

Режим санації

- 12 травня 1926 р. пілсудчики взяли під контроль Варшаву, здійснили державний переворот і встановили в країні «санаційний» режим.
- Президентом країни був обраний І. Мосцицький

Ігнацій
Мосцицький

- Подолавши смугу внутрішньої нестабільності, Польща у своєму розвитку перейшла до режиму «санації», який надавав диктаторські повноваження Ю. Пілсудському і сприяв зміцненню позицій правлячих кіл та стабілізації економіки.
- Санаційна влада завжди виявляла підкреслену зневагу до сейму та сенату.

- У Радянській історіографії режим санації характеризували так: санація - назва *фашистського режиму*, що існував в Польщі з 1926 до 1939 року. Походить від демагогічного заклику санації (оздоровлення) політичного и економічного життя країни, проголошеного Ю. Пілсудським.
- Насправді ж режим санації був спрямованостей на підтримку капіталістичного сільського господарства, утворення нового внутрішнього прайсу для польської промисловості
- Отже, перший етап «санації» був відносно стабільним для Польщі, особливо у економічній сфері.

Національні питання

- У міжвоєнний період на перший план вийшла проблема ставлення до українців, що опинилися в складі Польщі в результаті окупації нею західноукраїнських земель.
- *«Польща для поляків»* — так можна коротко визначити національну політику табору народової демократії.

- Після державного перевороту (травень 1926 р.), що його здійснив Юзеф Пілсудський, політика уряду з національного питання була скорегована.
- У міжвоєнний період єдиною політичною силою Польщі, що визнавала право українців до самовизначення, була Комуністична робітничка партія Польщі (пізніше Комуністична партія Польщі) та її складові Комуністична партія Західної України і Комуністична партія Західної Білорусі.